

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2
IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA
W PRZEWORSKU**

I. WPROWADZENIE

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym, które podejmuje szkoła w celu udzielenia uczniom wsparcia w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania dalszej drogi edukacji oraz własnej kariery zawodowej, a także poznawania siebie i świata przez całe życie.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno - zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

II. PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in. :

- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno -wychowawczej szkoły.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół,
- Statut Szkoły.

III. CELE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Cel główny:

- Wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Cele szczegółowe:

- Wstępne zapoznanie dzieci z oddziałów przedszkolnych z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
- Zapoznanie uczniów klas I – VI z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
- Wspieranie uczniów klas VII – VIII w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

IV. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWEM ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane są do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć w ramach lekcji wychowawczych i zajęć edukacyjnych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych;
- prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno - zawodowego);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno - zawodowej poprzez strony

internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne;

- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- organizowanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno - doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno - zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę internetową szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

V. REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE M ZAWODOWYM

Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane podczas:

- zajęć doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII prowadzonych przez doradcę zawodowego;
- zajęć z wychowawcą;
- innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć dodatkowych;
- indywidualnych porad i konsultacji;
- innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy i in.).

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej), nauczyciele - wychowawcy w świetlicy szkolnej, nauczyciele - bibliotekarze, specjaliści – pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, doradca zawodowy, logopeda oraz inne osoby zatrudnione w szkole (np. pielęgniarka szkolna).

Zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i forma organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej

i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- prowadzi zajęcia doradztwa zawodowego;
- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno - gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczo - profilaktycznych zagadnienia z zakresu

orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno - zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe, przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- organizują w sali edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele - wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z pomocy doradcy zawodowego.

Nauczyciele - bibliotekarze:

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włączają się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

VI. SIEĆ WSPÓŁPRACY

W obszarze doradztwa zawodowego szkoła współpracuje m.in. z :

- Poradnią psychologiczno - pedagogiczną (PPP) w zakresie: diagnozowania predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów; udzielania pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery, prowadzenia szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- Ośrodkami doskonalenia nauczycieli w zakresie: organizowania i prowadzenia szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym, przygotowywania publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.
- Biblioteką miejską, pedagogiczną w zakresie: wspierania nauczycieli w pozyskiwaniu, informacji edukacyjno - zawodowych, gromadzenia i udostępniania doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego, prowadzenia spotkań, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów.
- OHP, Młodzieżowym Centrum Kariery w zakresie: informowania o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy; przedstawiania prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników; udostępniania zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych; współorganizowania przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego; współorganizowania spotkań informacyjno - doradczych, np. dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy, wspierania nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych; udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (ORE) w zakresie: organizowania szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego; przygotowywania publikacji z zakresu doradztwa zawodowego; opracowywania dokumentów

wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby); prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoła współpracuje także z innymi podmiotami, które angażują się w działania z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w zależności od bieżących potrzeb i możliwości.